

יפעת מידע תקשורתי

הארץ, 1/2

21/08/2026

כתב העיתון

הירקון 3 בני ברק, מגדלי LYFE בניין 8 טל. 03-5635050, פקס. 03-5617166

16.24x22.44	1/2	עמוד 42	הארץ – מוסף הארץ	21/08/2026	98794197-4
המרכז האקדמי הרב תחומי ירושלי - 82040					

רוצים להישכח? תשכחו מזה :

מלי וליאל רצו לרדת מתחת לרדאר, להיעלם.
הבעיה היא שהדבר הזה פשוט לא אפשרי יותר

מיכאל בירנהק וטל מורס עמוד 42

תצלום פורטרט מטושטש המלווה את הכתבה

רוצים להישכח? תשכחו מזה

גם מי שאין לו מה להסתיר רוצה לפעמים להיעלם לכמה ימים, אבל בעידן של תיעוד דיגיטלי בלתי־פוסק, האפשרות הזאת כבר לא מתקבלת על הדעת. מלי וליאל יהלומי גילו זאת על בשרן

מיכאל בירנהק וטל מורס

יפעת מידע תקשורתי

הארץ, 1/2

21/08/2026

כתב העיתון

הירקון 3 בני ברק, מגדלי LYFE בניין 8 טל. 03-5635050, פקס. 03-5617166

20.03x26.72	2/2	עמוד 43	הארץ – מוסף הארץ	21/08/2026	98794198-5
המרכז האקדמי הרב תחומי ירושלי - 82040					

רוצים להישכח? תשכחו מזה :

●●● הנה משפחה בתוכנית הריאליטי שהיא החיים שלנו: עליכם לרדת "מתחת לרדאר" למשך כמה שיותר זמן — להיעלם בלי שאיש שמכיר אתכם יוכל לדעת איפה אתם. האחד ניסים שנחשפים — וזכים. מה תעשו? איך תתארגנו? איך הראיה הראשון של התארגנו לפני שהתחילו לתכנן את שביל הבריחה, יש תנאי אחד: הכל צריך להיות חוקי, בלי לגנוב את הכביד, בלי לעבור על החוק, צאו לדרך.

הניסיון של הזוג האם הם יהלומי "להיעלם" ולהתחיל חיים חדשים, במסי לול שחלה מסאוטריה והגיע עד ארגנטינה, מד' גיש עד כמה קשה להיות "בחור אנלוגי בעולם דיגיטלי", כמו שאר אלון אלון אנלוצ'יק. בימינו יש מצוי מאוד מערות אנלוגיות שלא משאירות עקבות.

רוצים להישכח? תשכחו מזה :

הנה משפחה בתוכנית הריאליטי שהיא החיים שלנו: עליכם לרדת "מתחת לרדאר" למשך כמה שיותר זמן — להיעלם בלי שאיש שמכיר אתכם יוכל לדעת איפה אתם. האחד ניסים שנחשפים — וזכים. מה תעשו? איך תתארגנו? איך הראיה הראשון של התארגנו לפני שהתחילו לתכנן את שביל הבריחה, יש תנאי אחד: הכל צריך להיות חוקי, בלי לגנוב את הכביד, בלי לעבור על החוק, צאו לדרך.

הניסיון של הזוג האם הם יהלומי "להיעלם" ולהתחיל חיים חדשים, במסי לול שחלה מסאוטריה והגיע עד ארגנטינה, מד' גיש עד כמה קשה להיות "בחור אנלוגי בעולם דיגיטלי", כמו שאר אלון אלון אנלוצ'יק. בימינו יש מצוי מאוד מערות אנלוגיות שלא משאירות עקבות.

רוצים להישכח? תשכחו מזה :

הנה משפחה בתוכנית הריאליטי שהיא החיים שלנו: עליכם לרדת "מתחת לרדאר" למשך כמה שיותר זמן — להיעלם בלי שאיש שמכיר אתכם יוכל לדעת איפה אתם. האחד ניסים שנחשפים — וזכים. מה תעשו? איך תתארגנו? איך הראיה הראשון של התארגנו לפני שהתחילו לתכנן את שביל הבריחה, יש תנאי אחד: הכל צריך להיות חוקי, בלי לגנוב את הכביד, בלי לעבור על החוק, צאו לדרך.

הניסיון של הזוג האם הם יהלומי "להיעלם" ולהתחיל חיים חדשים, במסי לול שחלה מסאוטריה והגיע עד ארגנטינה, מד' גיש עד כמה קשה להיות "בחור אנלוגי בעולם דיגיטלי", כמו שאר אלון אלון אנלוצ'יק. בימינו יש מצוי מאוד מערות אנלוגיות שלא משאירות עקבות.

גם הגלולה הראשון אינו פשוט. אפילו לא תהזמנתם מלון מראש, אבל פקידי הקבלה

חותם הדיגיטלי הוא דבר קל יחסית למעקב. מעבר בין מדינות, למשל: אנחנו מזדהים לפי

והל, אין גנוס מהלוחות. מצב הדברים. כבר קשה לבצע פעולות פשוטות, יומיומיות ושקי' טות בלי מבט בוחן של חברת ישראל, חברת אינטרנט או המדינה. מותר לנו לקנות כוס קפה, לראות סרט טוב ולהתענגיין בנציב בנשב הבי' לס בלי לשתף את כל העולם.

"לרדת מתחת לרדאר" איננה בעירה פלי' לית. בלא היא נפתסת בהכתנהות הרגינות שאי' סור לסלוח, למרות שמרחם פרטי דרוש לנו כמה לחיים. המרחב הפרטי הינו אבן הסביר מ-מרחב פייזי. זה המקום שבו לא צריך להסביר לאחד את שום דבר. בלי כל הסבירים ודם, ויחד בלי גבולות. בלי תחום הסבירים ותיהרדזים. מקום שאדם שם דבר. בלי כל בסבין בלי עין שימפוסית בוחנת ומבקרת.

והא, אין לנו הדברים האלה. כבר אין לנו מי' רחב פרטי. הם. כל עוד לא פגענו בנד אחד — הכל בסדר. לומר לנו שאנחנו צריכים יש מה שמי' פטי: הזכות לפרטיות, שמלידה כמינו ורון וברני' דים. הפרטיות שאנחנו לונה הדרים המרורד "עצרון" ולומר לכל המדינה המידע: עד כאן. עד כאן. המידע אולי יואסף, אבל בהסכמנו. ואם אין בריחה, אם לפחות יסצחנו לנו גם המי' דע, ולומר לנו שמתשמש מי ובה. ולמה לו עתה, מי לשמשב נו ולאילו מטרה. הזכות לפרטיות נותנת לנו אפשרות לשלישה במידע שלנו, ולכן — לשלישה בעצמנו.

לכן הכנסת ישראל, באוסטריה הגם נ' נינה קובע שיש לנו פרטיות יסוד. הוא הוא איננה מוחלטות: בשצריך, הוא הוא גנוסה מפני פלי' לות יסודות ואינטרסים. לכן הגם בעניינות הסכמנו — וכן לאחר: הודיות שלא עותפים בהסכמנו מרצון חופשי" — אז בסדר' "הסכמה מדעת" — אז בסדר.

בינתיים, תנו לחיות בשקט בעירגנה בכפה' ות בכל מקום אחר שנרצה.

מיכאל בירנהק הוא פרופסור למשפטים וחוקר פרטיות באוניברסיטת תל אביב. דר' טל מורס הוא חוקר תקשורת ותרבות דיגיטלית במרכז הרב-תחומי ירושלים.

כתוב על המצג בסופר? איך שואלים "איפה השירותים" בשפה המקומית?

התתלות שלנו במכשיר מוחלטת. רוצים לר' גם זה שכיר לדרוש ייש שאינו מסויד עליכם? גם זה שכיר לדרוש ייש. ואם לא נערכתם מראש — הטלפון שלכם ממשיך לסמן לעולם איפה אתם נמצאים.

אם בחרתם להגיע לדוקא עם ייש יש הש' ייש מוש במזומן בנפוך ייש, ותיד עוד כמה ייש. ייש מס נחבונות לגנוב שיעור מה"עם" הגבוה (24%), והרגה מהות מלשיל למשל רבוע, גם שם הצטרכן לדתאמיד. מי שרוצה להיעלם במאוחר, הניש טשוו, ותיתאשב.

ואם בחרתם להישאר בארץ — גם כאן אתם בוחרים בין חרתם לאכסניה ישראלית או לפלטפורמה כמו אאיר-ביאי או סמארטספון. ובשתיגי לבחור בגרוב ובמות אתם בס לא ייכשל לדעת להיעלם, גם אם נדמה שהסכמתם להיאסף.

סמואל ורון ולוחים ברנדיים לפני 136 שנה — שישבה מזה. מי שרוצה לרדת מתחת לרדאר, להיעלם קצת או הרבה — שישבה מזה. הטכנו' לוגיה בשירות המדינה הישוט מצפת. תשאלו את מלי וליאל: הן רצו קצת שקט, וקיבלו הרי' מה מדי תשומת לב.

"אבל מי שרוצה להיעלם, בטח יש לו משהו להסתיר". ני היתה התגובה הרווחת למשפחת יהלומי' יחד בריחה לאוסטריה. וגם תגובה נפי' חה בתפוסם בלי לגנוב את המביד. המחשבה הזה בטעות כלי להלטיין ביצועות, ופרטיות. המחשבה שמישהו רוצה פשוט להיעלם, לנסות, להתחיל מחדש, כבר לא נראית הגיונית.

אפילו הבינה המלאכותית כבר ביזמינים מייעצת לנו על כל צעד ועשב, מסרבת לשתף פעולה. נסו לשאול את הצ'אט איך להיעלם, יסרב. הוא הוא ניר להתמקות לגורד עבירה. אפילו הבינה המלאכותית תסנסת שיש מסויים מור בהעלמות.

תרשו לזהות ולסמן פרטים אישיים, בד' רך בכל דרכון. במדינות רבות גם השימוש במי' זומן לדרכון. בחדרים בדנמרק, למשל, כי עוד אסון, או בסוריה הדרומית? בהצלחה בתשלום במזומן. גם הקנייה הקטנה בקיוסק ני' דח מהצגת הכרטיס שמאותו לעולם: הגי נגי.

מחיר הנוחות

יש להודות: החיים הדיגיטליים מאוד נוחים. לא צריך להתמכור עם ארנק ומזומן שעלולו להיאבד או להיגנב; הניווט הדיגיטלי תשף עלייהו לאיתנה הצורך להתנסות להחממא. ואולי כבר כשחנו את הנטרלה המנורה של פי' נות לאדם זר ברחוב ולשאול: "סליחה, איך מגי' עים ל...?"

ונותנות לנו מרשות את הרחובות והבניינים אבל הפעילות הדיגיטלית מייצרת שובל דיגי' טלי שלושם על שמנו, איפה חינו, מה שינו. מה הנועדפות שלנו במאזון, אם הטכנולוגיה של חינו מקדמות נוחות, ועלויות ובטחון — אבל לי לתן פרחנו: תיעוד אינסופי.

המדינה מעודדת את השימוש בטכנולוגיות מעקב, לפעמים מישירין — למשל, בהגדלת השימוש במזומן שנועדה לצמצם העלמות מס ולפעמים בעקיפין, כמו בכביסי אנדה בארץ שבהן אין אפשר לשלם במזומן. גם גופים מסוי' מריים מעידים את האסטנו לחיועו במי' הד' גיטלי, הם שרצוף מחויבים לדעות ב', לבקיאיות לטובת.

אז כולם מרוצים: אנחנו, המדינה, הסתני' גים. אבל תחת כל זה, מי שרוצה להיעו במי' נוחה, כביטויים של עורכי הדין האמריקאים

כאן, ובמזמן, קשה להתחיל חיים חדשים בלי טלפון ניד. אבל כל עוד אתם נשיאים עליכם את מכשיר המעקב האישי המכונה "סמארטי' פון", אתם משאירים שובל נתונים פעיל. מצד אחד, החיידם להיפטר מהמכשיר המלשין. מצד שני, איך אפשר להמשיל בעדינו? מה יוצא האוטובוס? איך מגיעים למלון? מה